

Naših prvih 30 godina

Časopis *Polimeri* navršava 30 godina. Prvi broj izašao je 1. rujna 1980. kao rezultat desetogodišnjeg razvoja *Društva plastičara i gumaraca*. Ali i potrebe tada relativno jakog razvoja plastičarske i gumarske industrije, koje su se u tom vremenu razvijale brže od ostalih područja gospodarstva. Generacije gospodarstvenika, pa i stručnjaka u tim granama završile su svoje obrazovanje u vrijeme kad se o polimerima znalo relativno malo. Osim toga, to je bilo vrijeme u kojem se dosta teško dolazilo do strane literature, posebice časopisa, pa su *Polimeri* barem djelomice popunjavalni tu prazninu. No otpočetka se postavljalo pitanje o potrebi izlaženja časopisa. Dvojba *treba li nam časopis Polimeri* ne postoji. Treba svakako. Pitanje nije postavljeno prvi put. Na to pitanje iz 1995. *Kome (ne) treba časopis Polimeri?* pokušala je odgovoriti tadašnja glavna urednica Barbara Vidoša. Prije nepunu godinu dana održano je kratko savjetovanje s gospodarstvenicima o toj istoj temi. I ponovno je odgovor bio potvrđan, jer, kako je istaknuto u diskusiji, ono što nam najviše treba u ovim turbulentnim vremenima, kada se sve više proizvodnih pogona zatvara, jest očuvanje znanja. U tome časopis ima veliku ulogu. Isto pitanje prati časopis od samog početka izlaženja, dakle već gotovo 30 godina, jer je već tada prvi urednik prof. Krešimir Adamić objašnjavao zašto nam treba ...*još jedan časopis.* Naravno, ako je riječ samo o još jednom časopisu, teško ga je opravdati... Mi u časopisu *Polimeri* vjerujemo da ćemo od tog časopisa napraviti novi časopis... Vjerujem da smo u tome uspjeli jer časopis, osim kategoriziranih znanstvenih radova, pruža informacije o novim proizvodima, primjeni materijala, prošlosti polimerstva... A posebice one iz područja uporabe plastičnih i gumenih proizvoda i zaštite okoliša. Nakon uvođenja mogućnosti praćenja posjećenosti tekstova elektroničkih izdanja, ustanovljeno je da upravo neki od tekstova iz navedenih rubrika pripadaju među najposjećenije. Nepotrebno je naglašavati važnost edukacije šireg čitateljstva o prednostima, ali i nedostacima polimernih materijala, jer se iz dana u dan ponavlja priča o

neargumentiranim napadima na plastiku. Stoga ne začuđuje često ponavljanje činjenice ... *da priroda ne truje i zagađuje plastika, već čovjek svojim nemarnim i neodgovornim ponašanjem prema prirodi (i plastici).* Zeleni nikako ne žele prihvati činjenicu da je plastika ekološki izuzetno čista i kao proizvod i kao industrija, ali se prema njoj valja odnositi na odgovarajući način. (*Polimeri*, 16(1995)3, 87)

Na pragu tridesetoga godišta sigurni smo da ćemo uspjeti izdati još to 30. godište, ali nakon toga sve je neizvjesno. *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa*, koje nas je godinama podupiralo prepoznavajući kvalitetu i važnost, ima sve manje sredstava za izdavačku djelatnost, a časopisa koji traže potporu sve je više. Problem financiranja djelomice su rješavale tvrtke vezane uz polimerstvo, koje su sponsorizirale izdavanje časopisa, na čemu im najsrvđnije zahvaljujemo. Pritom posebno treba spomenuti *DIOKI* i *Elektrokontakt*. Ali i ono malo što je ostalo od proizvodnih pogona je, zbog poznatih globalnih, ali i naših okolnosti, u nezavidnoj situaciji, tako da od njih ne možemo očekivati veliku materijalnu potporu. Još je u broju *Polimera* 21(2000)5 glasnogovornik *DPG-a* napisao: ... *budućnost časopisa (i ne samo ovog) sve je crnja! Sve manje je onih koji čitaju. Stručnjaka u velikim tvrtkama, ako one uopće rade, sve je manje...*

Nekada je dio troškova pokrivalo oglašavanje. U najboljim godinama bilo je dosta oglasa; npr. svezak 9(1988)9-10 imao je čak 28 stranica reklama. Bili smo, zbog općih političkih prilika (pad *Berlinskog zida* tek se trebao dogoditi), većeg tržišta i drukčije ekonomске situacije, interesantni i stranim tvrtkama. Toga više nema. Sada smo sretni ako uz naslovnicu sakupimo četiri stranice reklama. Promijenilo se u proteklih 30 godina mnogo toga u okružju, ali potreba za informacijama je ostala. A time i potreba izlaženja ovog časopisa. Osnovna konceptacija uređivanja *Polimera* nije se mnogo promjenila. Osnova svakoga znanstveno-stručnog časopisa su kategorizirani znanstveni i stručni

radovi. Časopis koji objavljuje znanstvene rade veželi da ti radovi budu dostupni ne samo našoj nego i svjetskoj znanstvenoj javnosti. Poštujući potrebe čitatelja, koji nisu uvijek vrsni poznavatelji stranih jezika (uglavnom engleskoga), *Polimeri* su nastojali od prvog broja zadovoljiti i takve čitatelje, ali i omogućiti afirmaciju autora u širem okružju, pa su radovi u velikoj mjeri na hrvatskom, uz obvezni sažetak na stranom jeziku. Danas sve više među kategoriziranim radovima dominiraju oni na engleskom, ali su mnogi radovi stranih autora, ako se za to stvorila potreba, prevedeni i objavljeni na hrvatskom jeziku.

Časopis se mijenjao uglavnom u tehničkom pogledu, ali temeljne rubrike, posebice one vezane uz očuvanje okoliša, ali i jezika, i to ne samo stručnoga (višejezični rječnici, mali leksikon, jezični savjetnik, na pomoć čitatelju i sl.) i danas su prisutne. Kategorizirani radovi su na hrvatskom ili engleskom (uglavnom), ali se hrvatski jezik ne zapostavlja u ostalom dijelu tekstova, pa je zgodno prenijeti komentar napisan u povodu 20 godina izlaženja *Polimera*: ... *u to doba smo imali i jednog pretplatnika, diplomiranog pravnika. Na upit što će mu Polimeri, odgovorio je: zbog hrvatskog jezika.* (*Polimeri*, 21(2000)1-2, 7-19)

Otkako se objavljuje uz tiskanu i elektronička verzija časopisa, čitanost je jako porasla. No objavljinje časopisa na internetu ne može potpuno zamijeniti tiskovinu, tako da i dalje tražimo mogućnosti izdavanja obaju oblika časopisa.

Broj koji je pred vama znatno je tanji od prethodnih. Kako bismo smanjili troškove tiskanja, prešli smo na malo gušći slog i nešto tanji papir, ali količina teksta odgovara dosadašnjim svescima od šezdesetak stranica. Nadamo se da ćemo tako ipak uspjeti preživjeti i doživjeti i neke druge visoke obljetnice.

Usprkos svemu ostajemo optimisti.

Glavna urednica

Đurđica ŠPANIČEK